2025/1569

2025.7.30.

A BIZOTTSÁG (EU) 2025/1569 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE

(2025. július 29.)

a 910/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a minősített elektronikus attribútumtanúsítványok és a hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv által vagy nevében kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítványok tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és bizalmi szolgáltatásokról, valamint az 1999/93/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. július 23-i 910/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 45d. cikke (5) bekezdésére, 45e. cikke (2) bekezdésére, 45f. cikke (6) bekezdésére és 45f. cikke (7) bekezdésére,

mivel:

(1) A 910/2014/EU rendelet létrehozza az elektronikus attribútumtanúsítványok kibocsátásának és érvényesítésének jogi keretét, egyebek mellett előírva az elektronikus attribútumtanúsítványok szolgáltatóinak, hogy az adattárca kibocsátásának helye szerinti tagállamtól függetlenül kötelesek lehetővé tenni az európai digitális személyiadat-tárcák felhasználói számára elektronikus attribútumtanúsítványok igénylését, beszerzését, tárolását és kezelését. Az elektronikus attribútumtanúsítványok kulcsfontosságú alapelemei az európai digitális személyiadat-tárca Unió-szerte létrehozandó biztonságos és interoperábilis ökoszisztémájának (a továbbiakban: adattárca-ökoszisztéma). Lehetővé teszik a felhasználók számára, hogy különféle felhasználási helyzetekben biztonságos módon tudjanak adatokat megosztani az igénybe vevő felekkel.

(2) Az európai digitális személyiadat-tárcához a minősített elektronikus attribútumtanúsítványok szolgáltatói által a 910/2014/EU rendelet 45g. cikkének megfelelően biztosítandó felületek jól szemléltetik az elektronikus attribútumtanúsítványoknak az adattárca-ökoszisztémában játszott fontos szerepét, és segítik annak gyors elterjedését.

(3) A Bizottság rendszeresen értékel új technológiákat, gyakorlatokat, szabványokat és technikai specifikációkat. Az adattárcák fejlesztése és tanúsítása terén a tagállamok közötti lehető legmagasabb szintű harmonizáció biztosítása érdekében az e rendeletben meghatározott technikai specifikációk az európai digitális személyazonossági keretre irányuló összehangolt megközelítés közös uniós eszköztáráról szóló, 2021. június 3-i (EU) 2021/946 bizottsági ajánlás ([2]) keretében elvégzett munkára támaszkodnak, különösen a keret részét képező architektúra és referenciakeret tekintetében. Az (EU) 2024/1183 európai parlamenti és tanácsi rendelet (75) preambulumbekezdése értelmében ([3]) a Bizottságnak rendszeresen felül kell vizsgálnia és szükség esetén aktualizálnia kell ezt a végrehajtási rendeletet, hogy az összhangban maradjon a globális fejleményekkel, az architektúrával és a referenciakerettel, valamint igazodjon a belső piaci bevált gyakorlatokhoz, különösen az elektronikus attribútumtanúsítványok kibocsátásának, valamint a hiteles források alapján vagy kijelölt köztes szereplőkön keresztül történő attribútumellenőrzés tekintetében.

(4) Amennyiben a minősített elektronikus attribútumtanúsítványok és a hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv által vagy nevében kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítványok szolgáltatói azt állítják, hogy az általuk kibocsátott tanúsítványok megfelelnek az attribútumtanúsítási rendszerek katalógusában felsorolt rendszerek követelményeinek, a 910/2014/EU rendeletben előírt megfelelőségértékelésbe be kell vonni azon szabályzatokat és eljárásokat is, amelyek biztosítják az említett rendszerek követelményeinek való megfelelést.

([1]) HL L 257., 2014.8.28., 73. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj.
([2]) HL L 210., 2021.6.14., 51. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2021/946/oj.
([3]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1183 rendelete (2024. április 11.) a 910/2014/EU rendeletnek az európai digitális személyazonossági keret létrehozása tekintetében történő módosításáról (HL L, 2024/1183, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1183/oj).

(5) A nem megbízható adatokkal szembeni védelem rendkívül fontos a digitalizált tanúsítványok esetében. Ezért lehetővé kell tenni, hogy a szolgáltató érvényteleníthesse a minősített elektronikus attribútumtanúsítványokat, illetve a hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv által vagy nevében kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítványokat, vagy pedig az érvénytelenítés lehetetlensége esetén alternatív intézkedéseket kell hozni a kockázatok ellensúlyozására. Bizonyos körülmények fennállása esetén – például ha az a személy, akinek a részére az elektronikus attribútumtanúsítványt kiállították, ezt kifejezetten kéri; ha a szolgáltató tudomására jut, hogy a minősített elektronikus attribútumtanúsítványok biztonsága vagy megbízhatósága veszélybe került; vagy pedig ha az uniós vagy a nemzeti jog azt előírja – a szolgáltatónak érvénytelenítenie kell az elektronikus attribútumtanúsítványt. A felhasználó magánélethez és adatvédelemhez való alapvető jogainak védelme érdekében a minősített elektronikus attribútumtanúsítványok és a hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv által vagy nevében kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítványok szolgáltatóinak olyan érvénytelenítési szabályzatokat kell kidolgozniuk, amelyek biztosítják a magánélet védelmét, elsősorban az összekapcsolhatóság és a nyomonkövethetőség kockázatának adekvát minimalizálása révén.

(6) A tagállamok közötti együttműködés, valamint a biztonságos és interoperábilis digitális személyazonossági ökoszisztéma létrehozásának elősegítése érdekében, beleértve a minősített elektronikus attribútumtanúsítvány és a hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv által vagy nevében kibocsátott minősített elektronikus attribútumtanúsítványok határokon átnyúló elismerését és interoperabilitását, egyszerűsített közigazgatási kommunikációs eljárásokat kell kialakítani az érintett érdekelt felek között, amely kiterjed azon információk közzétételére is, amelyekkel az érintett közigazgatási szervek gyorsan azonosíthatók. A tagállamok kötelesek közölni a Bizottsággal a releváns attribútumokat. Ezért az említett attribútumok kellő időben történő, hatékony és interoperábilis ellenőrzésének garantálása érdekében a Bizottságnak küldött értesítéseket legalább angol nyelven be kell nyújtani, mivel ez megkönnyíti azok széles körű hozzáférhetőségét, értékelését és értelmezését, és ugyanakkor fokozza az érintett érdekelt felek közötti együttműködést. A már meglévő dokumentumok fordítása ugyanakkor nem jelenthet észszerűtlen adminisztratív vagy pénzügyi terheket.

(7) Annak érdekében, hogy a felhasználók és a szolgáltatók ellenőrizhessék, hogy a hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv által vagy nevében kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítványokat valóban az adott közigazgatási szerv bocsátotta-e ki, a tagállamoknak be kell jelenteniük a Bizottságnak az említett közigazgatási szerveket. Az elektronikus attribútumtanúsítványokat a 910/2014/EU rendelet 45f. cikkével és VII. mellékletével összhangban kibocsátó közigazgatási szervek bejelentésekor a tagállamoknak megfelelőségértékelési jelentést kell benyújtaniuk, amelyben megerősítik, hogy a szóban forgó szervek megbízhatósági és hitelességi szintje a minősített bizalmi szolgáltatókéval egyenértékű. A minősített elektronikus attribútumtanúsítványokat kibocsátó minősített bizalmi szolgáltatókkal ellentétben ugyanakkor a szóban forgó közigazgatási szervek esetében a tagállamok feladata gondoskodni arról, hogy ez utóbbiak idővel teljesíteni tudják a követelményeket. Ezért a közigazgatási szervek által kibocsátott tanúsítványok iránti magas szintű bizalom egész Unióban történő fenntartása érdekében a Bizottság arra biztatja a tagállamokat, hogy a 910/2014/EU rendelet 46e. cikkének (1) bekezdése alapján létrehozott, az európai digitális személyazonossággal foglalkozó együttműködési csoport (a továbbiakban: együttműködési csoport) keretében osszák meg egymással a megbízhatóság és hitelesség folyamatos fenntartására vonatkozó bevált gyakorlataikat. A Bizottságnak össze kell állítania, fenn kell tartania és közzé kell tennie a szolgáltatók jegyzékét, és gondoskodnia kell arról, hogy ez a jegyzék a nyilvánosság számára könnyen hozzáférhető legyen.

(8) A Bizottságnak az együttműködési csoport segítségével attribútumkatalógust kell összeállítania, hogy megkönnyítse a hiteles források alapján történő attribútumellenőrzést a minősített elektronikus attribútumtanúsítványokat kibocsátó minősített bizalmi szolgáltatók számára. A 910/2014/EU rendelet VI. mellékletében felsorolt attribútumok esetében az attribútumkatalógusban való regisztrációt kötelezővé kell tenni. Más attribútumok esetében a regisztráció opcionális lehet.

(9) A Bizottságnak az együttműködési csoport segítségével össze kell állítania az attribútumtanúsítványok rendszereinek katalógusát, hogy megkönnyítse a minősített bizalmi szolgáltatók és az elektronikus attribútumtanúsítványok szolgáltatói számára a hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv által vagy nevében kibocsátott minősített elektronikus attribútumtanúsítványok kibocsátását, valamint e tanúsítványok harmonizációját és határokon átnyúló interoperabilitását. A rendszereknek a rendszerek katalógusába való felvétele nem kötelező. A regisztrációra, illetve a katalógus módosítására irányuló kérelmet az attribútumtanúsítási rendszer tulajdonosának kell benyújtania, és az olyan attribútumokat is tartalmazhat, amelyek nem szerepelnek az attribútumkatalógusban. A Bizottságnak ezeket a kérelmeket az interoperabilitási és harmonizációs igények figyelembevételével kell értékelnie.

(10) Ahhoz, hogy az attribútumkatalógus érdemi információk forrásaként szolgálhasson és magas szintű interoperabilitást biztosítson az elektronikus attribútumtanúsítványok ökoszisztémáján belül, elő kell írni a benne foglalt információk minimális körét, például az attribútum szemantikai leírását, azonosítójának névterét és az attribútum adattípusát. Ugyanezen célból az attribútumtanúsítási rendszerek katalógusának tartalmaznia kell a közös elektronikus attribútumtanúsítvány-típusok leírását, valamint a megbízhatósági modell és a tanúsítási rendszer keretében alkalmazott irányítási mechanizmusok leírását. A katalógusokban megtalálható információk között szerepelniük kell az attribútumok és rendszerek verzióinak annak érdekében, hogy az egyes verziók szerint kibocsátott tanúsítványokat ne befolyásolják az említett attribútumok és rendszerek változásai.

(11) Annak garantálása céljából, hogy a minősített elektronikus attribútumtanúsítványokat – akár a szolgáltatók számára közvetett ellenőrzési mechanizmusokat biztosító kijelölt köztes szereplőkön keresztül – kibocsátó minősített bizalmi szolgáltatók hiteles források alapján hatékonyan ellenőrizni tudják az attribútumokat, a tagállamoknak a 910/2014/EU rendelet 45e. cikkének (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül olyan mechanizmusokat kell létrehozniuk, amelyek lehetővé teszik a minősített elektronikus attribútumtanúsítványokat kibocsátó minősített bizalmi szolgáltatók számára az attribútumellenőrzés kérelmezését. E mechanizmusoknak lehetővé kell tenniük a minősített elektronikus attribútumtanúsítványokat kibocsátó minősített bizalmi szolgáltatók számára, hogy megállapítsák, mely attribútumok ellenőrizhetők és milyen módon. Részletesen ismertetniük kell a hozzáférési pontokat és az attribútumok érvényességének és pontosságának ellenőrzésére szolgáló szolgáltatási protokollokat, illetve mérlegelni kell egy nemzeti szintű egyetlen ellenőrzési pont kialakításának a lehetőségét is.

(12) Konkrétabban, a tagállamoknak a minősített elektronikus attribútumtanúsítványokat kibocsátó minősített bizalmi szolgáltatók rendelkezésére kell bocsátaniuk a 910/2014/EU rendelet VI. mellékletében felsorolt minden egyes attribútum tekintetében az ellenőrzési pontokhoz való hozzáférésre és azok használatára szolgáló nemzeti szintű mechanizmusokat. E mechanizmusoknak lehetővé kell tenniük a minősített elektronikus attribútumtanúsítványokat kibocsátó minősített bizalmi szolgáltatók számára, hogy a felhasználó kérésére az egyes attribútumokat a tanúsítvány kiadása céljából, illetve annak élettartama alatt bármikor egy ellenőrzési ponton bemutathassák ellenőrzés céljára. Az ellenőrzési mechanizmusoknak olyan elektronikus eszközöket kell használniuk, amelyek alkalmasak az automatikus adatfeldolgozásra, és az ellenőrzési pont válaszidejét a lehető legnagyobb mértékben lerövidítik. Az ellenőrzési pont által adott válasznak meg kell erősítenie, hogy a minősített elektronikus attribútumtanúsítványokat kibocsátó minősített bizalmi szolgáltatók által bemutatott attribútumok megfelelnek-e az adott felhasználóról a releváns hiteles forrásban eltárolt attribútumoknak, azon hiteles forrás megjelölésével, amely alapján az ellenőrzés elvégzésre került. A visszaélések, például a jogellenes vagy nyilvánvalóan túlzó ellenőrzési kérelmek kiküszöbölésére a tagállamok – amennyiben azt célszerűnek ítélik – kontrollmechanizmusokat vezethetnek be az ellenőrzési pontok használatára vonatkozóan, figyelembe véve a releváns tényezőket, így többek között azt, hogy a hiteles források tartalmaznak-e olyan információkat, amelyek személyes adatnak minősülnek, vagy amelyek az uniós vagy a nemzeti jog szerint más módon bizalmasnak vagy érzékenynek tekinthetők.

(13) Az interoperábilis Európáról szóló rendeletben ([4]) lefektetett elvekkel összhangban az attribútumkatalógus és az attribútumtanúsításirendszer-katalógus létrehozásának, illetve a meglévő katalógusok, rendszerek és információk lehető legnagyobb mértékű újrafelhasználásának megkönnyítése céljából a Bizottságnak adott esetben ki kell aknáznia az egységes digitális kapu létrehozásáról és az 1024/2012/EU rendelet módosításáról szóló (EU) 2018/1724 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([5]) szerinti technikai rendszer közös szolgáltatásaival fennálló szinergiákat.

(14) A nem minősített bizalmi szolgáltatók által kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítványok interoperabilitásának javítása érdekében a tanúsítványok kibocsátói követhetik az e rendeletben meghatározott elveket és követelményeket a nem minősített elektronikus attribútumtanúsítványok tekintetében is.

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/903 rendelete (2024. március 13.) a közszféra Unión belüli magas szintű interoperabilitását biztosító intézkedések meghatározásáról (az interoperábilis Európáról szóló rendelet) (HL L, 2024/903, 2024.3.22., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj).

([5]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1724 rendelete (2018. október 2.) az információkhoz, eljárásokhoz, valamint segítségnyújtó és problémamegoldó szolgáltatásokhoz hozzáférést biztosító egységes digitális kapu létrehozásáról, továbbá az 1024/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 295., 2018.11.21., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj).

(15) Az e rendelet szerinti személyesadat-kezelési tevékenységre az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([6]) és adott esetben a 2002/58/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([7]) alkalmazandó.

(16) Annak érdekében, hogy a Bizottság és a tagállamok számára elegendő idő álljon rendelkezésre a hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv által vagy nevében kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítványok szolgáltatói jegyzékének összeállítására, az e rendeletben foglalt, az attribútumkatalógusra, az attribútumtanúsítási rendszerek katalógusára és az attribútumok ellenőrzési pontjaira vonatkozó követelményeket e rendelet hatálybalépésétől számított 12 hónap elteltével kell alkalmazni.

(17) Az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([8]) 42. cikkének (1) bekezdésével összhangban konzultációra került sor az európai adatvédelmi biztossal, aki 2025. január 31-én véleményt nyilvánított.

(18) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a 910/2014/EU rendelet 48. cikkével létrehozott bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy és hatály

Ez a rendelet referenciaszabványokat, specifikációkat és eljárásokat állapít meg, amelyeket rendszeresen aktualizálni kell annak érdekében, hogy összhangban legyenek a technológia és a szabványok fejlődésével, valamint az (EU) 2021/946 ajánlás és különösen az architektúra és a referenciakeret alapján végzett munkával. Ezek a referenciaszabványok, specifikációk és eljárások a következőkre vonatkoznak:

1. minősített elektronikus attribútumtanúsítványok;

2. a hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv által vagy nevében kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítványok;

3. a hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv által vagy nevében kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítványok szolgáltatóinak jegyzéke;

4. az attribútumkatalógusok és az 1. és 2. pontban említett attribútumtanúsítványok tanúsítási rendszereinek katalógusai;

5. hiteles források alapján vagy kijelölt köztes szereplők révén végrehajtott attribútumellenőrzések.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „adattárcaegység”: az adattárca-megoldás egyedi konfigurációja, amely olyan adattárcapéldányokat, adattárca-biztonsági kriptográfiai alkalmazásokat és adattárca-biztonsági kriptográfiai eszközöket foglal magában, amelyeket az adattárca-szolgáltató nyújt egy adott adattárca-felhasználónak;

([6]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([7]) Az Európai Parlament és a Tanács 2002/58/EK irányelve (2002. július 12.) az elektronikus hírközlési ágazatban a személyes adatok kezeléséről, feldolgozásáról és a magánélet védelméről (elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv) (HL L 201., 2002.7.31., 37. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/58/oj).

([8]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

2. „adattárca-felhasználó”: az a felhasználó, aki az adattárcaegység felett ellenőrzést és irányítást gyakorol;

3. „attribútumkatalógus”: a Bizottság által fenntartott és közzétett digitális attribútumtár;

4. „attribútumtanúsítási rendszer”: egy vagy több elektronikus attribútumtanúsítvány-típusra alkalmazandó szabályok összessége;

5. „elektronikus attribútumtanúsítvány-típus”: az elektronikus attribútumtanúsítványok egyedi megnevezéssel illetett és szemantikailag leírt csoportja;

6. „az attribútumtanúsítási rendszerek katalógusa”: az e rendelettel összhangban nyilvántartásba vett attribútumtanúsítási rendszereknek a Bizottság által fenntartott [és online közzétett] digitális adattára;

7. „adattárca-megoldás”: szoftverek, hardverek, szolgáltatások, beállítások és konfigurációk kombinációja, beleértve az adattárcapéldányokat, egy vagy több adattárca-biztonsági kriptográfiai alkalmazást és egy vagy több adattárca-biztonsági kriptográfiai eszközt;

8. „adattárcapéldány”: az adattárca-felhasználó eszközére vagy környezetére telepített és konfigurált alkalmazás, amely egy adattárcaegység részét képezi, és amelyet az adattárca-felhasználó az adattárcaegységgel folytatott interakcióhoz használ;

9. „adattárca-biztonsági kriptográfiai alkalmazás”: olyan alkalmazás, amely kritikus eszközöket kezel az adattárca-biztonsági kriptográfiai eszközhöz kapcsolódva és az eszköz kriptográfiai és nem kriptográfiai funkcióinak használatával;

10. „adattárca-biztonsági kriptográfiai eszköz”: olyan, manipulálás ellen védett eszköz, amely egy, az adattárca-biztonsági kriptográfiai alkalmazásához kapcsolódó és általa használt környezetet biztosít a kritikus eszközök védelme és a kritikus műveletek biztonságos végrehajtásához szükséges kriptográfiai funkciók biztosítása érdekében;

11. „adattárca-szolgáltató”: adattárca-megoldásokat kínáló természetes vagy jogi személy;

12. „kritikus eszközök”: az adattárcaegységen belüli vagy azzal kapcsolatban álló olyan rendkívüli jelentőségű adatok, eszközök, amelyek rendelkezésre állásának, titkosításának és integritásának sérülése nagyon súlyosan károsítaná az adattárcaegység megbízhatóságát;

13. „az attribútumtanúsítási rendszer tulajdonosa”: az attribútumtanúsítási rendszer létrehozásáért és fenntartásáért felelős szervezet.

3. cikk

Minősített elektronikus attribútumtanúsítványok és a hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv által vagy nevében kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítványok kibocsátása

(1) A minősített elektronikus attribútumtanúsítványok szolgáltatóinak és a hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv által vagy nevében kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítványok szolgáltatóinak meg kell felelniük az I. mellékletben foglalt referenciaszabványoknak és specifikációknak, illetve garantálniuk kell, hogy az általuk kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítványok megfelelnek a II. mellékletben meghatározott technikai specifikációknak.

(2) Amennyiben a minősített elektronikus attribútumtanúsítványok szolgáltatói, illetve a hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv által vagy nevében kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítványok szolgáltatói olyan elektronikus attribútumtanúsítványokat bocsátanak ki, amelyek az attribútumtanúsítási rendszerek katalógusában felsorolt rendszerek egyikéhez tartoznak, azoknak meg kell felelniük a megfelelő attribútumtanúsítási rendszer követelményeinek. A tanúsítványok kibocsátói által az attribútumtanúsítási rendszerek követelményeinek való megfelelés biztosítása céljából kialakított szabályzatoknak és eljárásoknak a 910/2014/EU rendeletben meghatározott megfelelőségértékelés részét kell képezniük.

4. cikk

A minősített elektronikus attribútumtanúsítványok és a hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv által vagy nevében kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítványok érvénytelenítése

(1) A minősített elektronikus attribútumtanúsítványok szolgáltatóinak és a hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv által vagy nevében kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítványok szolgáltatóinak nyilvánosan hozzáférhető írott szabályrendszerrel kell rendelkezniük az érvényességi, illetve érvénytelen státuszok kezelésére vonatkozóan. E szabályzatoknak adott esetben részletezniük kell, hogy az elektronikus attribútumtanúsítványok milyen feltételek mellett érvényteleníthetők haladéktalanul, valamint hogy milyen intézkedésekkel kell garantálni az érvényességi státuszra vonatkozó információk hozzáférhetőségét.

(2) A minősített elektronikus attribútumtanúsítványok szolgáltatói és a hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv által vagy nevében kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítványok szolgáltatói egyedüli szervezetként jogosultak arra, hogy érvénytelenítsék az általuk kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítványokat.

(3) A minősített elektronikus attribútumtanúsítványok szolgáltatói és a hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv által vagy nevében kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítványok szolgáltatói, amennyiben a tanúsítványokat 24 óránál hosszabb érvényességi idővel állítják ki, legalább a következő körülmények fennállása esetén érvénytelenítik azokat:

a) azon személy kifejezett kérésére, akinek a részére az elektronikus attribútumtanúsítványt kiállították, vagy adott esetben a tanúsítvány alanyának kifejezett kérésére;

b) a szolgáltató tudomására jutott, hogy a minősített elektronikus attribútumtanúsítvány vagy a hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv által vagy nevében kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítvány biztonsága vagy megbízhatósága veszélybe került;

c) az uniós vagy nemzeti jogban felsorolt, illetve a szolgáltatók által az (1) bekezdésben említett szabályzatokban meghatározott egyéb helyzetekben.

(4) A minősített elektronikus attribútumtanúsítványok szolgáltatóinak és a hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv által vagy nevében kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítványok szolgáltatóinak olyan érvénytelenítési technikákat és kezelési módszereket kell kialakítaniuk, amelyek tiszteletben tartják a magánéletet és kizárják az összekapcsolhatóságot és a nyomonkövethetőséget.

(5) A minősített elektronikus attribútumtanúsítványok szolgáltatói és a hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv által vagy nevében kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítványok szolgáltatói olyan formában bocsátják az adattárca-igénybevevők rendelkezésére az általuk kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítványok érvényességi, illetve érvénytelen státuszára vonatkozó információkat, amely biztosítja ezen információk integritását és hitelességét.

5. cikk

A közigazgatási szervek bejelentése

(1) A tagállamok a 910/2014/EU rendelet 45f. cikkének (3) bekezdésében említett közigazgatási szervekre vonatkozóan a Bizottság által rendelkezésre bocsátott biztonságos elektronikus bejelentési rendszeren keresztül benyújtják legalább a III. mellékletben előírt információkat.

(2) A bejelentett információkban bekövetkező változások esetén a tagállamok értesítést küldenek.

(3) A tagállamok által küldött bejelentéseknek legalább angol nyelven rendelkezésre kell állniuk. A tagállamok nem kötelesek lefordítani a bejelentéseket alátámasztó dokumentumokat, amennyiben ez indokolatlan adminisztratív vagy pénzügyi terhet jelentene.

(4) A Bizottság adott esetben további információkat kérhet a tagállamoktól.

6. cikk

A közigazgatási szervek jegyzékének közzététele

(1) A Bizottság a tagállamok által az 5. cikknek megfelelően bejelentett információk alapján összeállítja, karbantartja és közzéteszi a hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv által vagy nevében kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítványok szolgáltatóinak jegyzékét.

(2) A Bizottság gondoskodik arról, hogy az (1) bekezdésben említett jegyzék hozzáférhető legyen:

a) automatizált feldolgozásra alkalmas, elektronikus aláírással vagy bélyegzővel ellátott formátumban és egy ember által olvasható weboldalon egyaránt;

b) anélkül, hogy regisztrálásra vagy hitelesítésre lenne szükség;

c) kizárólag a legkorszerűbb TLS-titkosítást alkalmazva.

(3) A Bizottság biztonságos csatornán keresztül és indokolatlan késedelem nélkül közzéteszi:

a) a jegyzék technikai specifikációit,

b) annak az URL-nek az adatait, ahol a jegyzék közzétételre került;

c) a jegyzéken szereplő elektronikus aláírás vagy bélyegző ellenőrzéséhez használandó tanúsítványokat;

d) a b) és c) pontban említett webhely vagy a tanúsítványok jövőbeli módosításainak érvényesítésére alkalmazott mechanizmusok részletes leírását.

7. cikk

Az attribútumkatalógus létrehozása és karbantartása

(1) A Bizottság attribútumkatalógust hoz létre és tesz közzé, valamint létrehoz egy biztonságos rendszert, amelyen keresztül kérelmezni lehet az attribútumoknak az attribútumkatalógusba való felvételét vagy módosítását.

(2) A Bizottság az együttműködési csoport ajánlásainak mérlegelését követően értékeli az (1) bekezdésben említett rendszeren keresztül benyújtott, valamely attribútumnak az attribútumkatalógusba való felvételére vagy módosítására irányuló kérelmeket. A Bizottság értékelése során figyelembe veszi, hogy az adott attribútum felvétele hozzájárul-e a polgárok, a vállalkozások és a hatóságok közötti biztonságos és a magánélet védelmét szem előtt tartó elektronikus interakció közös alapjának megteremtéséhez, valamint az interoperabilitás előmozdításához. A Bizottság adott esetben figyelembe veszi az ágazatspecifikus szabályozásokat is.

(3) A tagállamok kérelmezik a 910/2014/EU rendelet VI. mellékletében felsorolt attribútumok felvételét az attribútumkatalógusba, amennyiben a szóban forgó attribútumok hiteles forrásokra támaszkodnak a minősített bizalmi szolgáltatók általi ellenőrzés céljából.

(4) Ezenkívül a tagállamok kérhetik a VI. mellékletben fel nem sorolt attribútumok felvételét is az attribútumkatalógusba, amennyiben a kérdéses attribútumok a közszférán belüli hiteles forrásokra támaszkodnak. Azok a magánszervezetek, amelyek az adott információ elsődleges forrásának minősülnek, illetve az uniós vagy a nemzeti jognak – beleértve a közigazgatási gyakorlatot is – megfelelően elismert hiteles forrásnak minősülnek, kérhetik a VI. mellékletben fel nem sorolt attribútumok felvételét az attribútumkatalógusba, amennyiben a kérelmező szervezet felelős ezen attribútumokért.

(5) Az attribútumok katalógusba való felvételére vagy módosítására irányuló kérelemnek legalább a következő információkat kell tartalmaznia:

a) a kérelmező szervezet azonosító adatai;

b) adott esetben hivatkozás arra az uniós vagy nemzeti jogszabályra vagy közigazgatási gyakorlatra, amelynek alapján a kérelmező szervezet elsődleges információforrásnak vagy elismert hiteles forrásnak minősül;

c) annak megjelölése, hogy a kérelem a katalógusban már szereplő attribútumra vagy új attribútumra vonatkozik-e;

d) az attribútumok azonosítójának névtere, amely értékének az attribútumkatalóguson belül egyedinek kell lennie;

e) az attribútum névtéren belül egyedi azonosítója és verziója;

f) az attribútum szemantikai leírása;

g) az attribútum adattípusa;

h) az attribútum nemzeti szintű ellenőrzési pontja vagy egy arra a leírásra mutató link, hogy hogyan lehet az ellenőrzési kérelmet kezdeményezni.

(6) Az attribútum katalógusba való felvételére vagy módosítására irányuló kérelmet a kérelmező minősített elektronikus aláírással vagy bélyegzővel, illetve minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírással vagy bélyegzővel látja el.

(7) A Bizottság a (2) bekezdésben említett értékelést követően, miután ellenőrizte, hogy az attribútum felvételére vagy módosítására irányuló kérelemben benyújtott adatok tartalmazzák az (5) bekezdésben előírt valamennyi információt, belefoglalhatja a kérelemmel érintett attribútumot vagy módosítást az attribútumkatalógusba.

(8) A Bizottság által bélyegzővel hitelesített attribútumkatalógust biztonságos csatornán keresztül díjmentesen, előzetes azonosítás vagy hitelesítés nélkül hozzáférhetővé kell tenni a nyilvánosság számára, géppel és ember által olvasható formában. A katalógusnak keresőfunkciót is tartalmaznia kell.

(9) A Bizottság közzéteszi azokat a technikai specifikációkat, amelyeket az attribútumkatalógushoz használ.

(10) A Bizottság minden egyes regisztrált attribútumhoz egyedi azonosítót rendel.

8. cikk

Az attribútumtanúsítási rendszerek katalógusának létrehozása és karbantartása

(1) A Bizottság létrehozza és közzéteszi az attribútumtanúsítási rendszerek katalógusát, valamint létrehoz egy biztonságos rendszert, amelyen keresztül kérelmezni lehet az attribútumtanúsítási rendszereknek az attribútumtanúsítási rendszerek katalógusába való felvételét vagy módosítását.

(2) A Bizottság az együttműködési csoport ajánlásainak mérlegelését követően értékeli az attribútumtanúsítási rendszereknek az attribútumtanúsítási rendszerek katalógusába való felvételére vagy módosítására irányuló kérelmeket. A Bizottság értékelése során figyelembe veszi, hogy az adott rendszer felvétele hozzájárul-e a polgárok, a vállalkozások és a hatóságok közötti biztonságos és a magánélet védelmét szem előtt tartó elektronikus interakció közös alapjának megteremtéséhez, valamint az interoperabilitás előmozdításához. A Bizottság adott esetben figyelembe veszi az ágazatspecifikus szabályozásokat is.

(3) Az attribútumtanúsítási rendszerek tulajdonosai kérhetik új rendszerek felvételét a tanúsítási rendszerek katalógusába. Egy adott rendszernek az attribútumtanúsítási rendszerek katalógusába való felvételére vagy módosítására irányuló kérelemnek legalább a következőket kell tartalmaznia:

a) a rendszer elnevezése, amelyet az attribútumtanúsítási rendszer tulajdonosai választ, és amelynek az attribútumtanúsítási rendszerek katalógusán belül egyedinek kell lennie;

b) az attribútumtanúsítási rendszer tulajdonosának neve és elérhetőségi adatai;

c) a rendszer státusza és verziója;

d) hivatkozás konkrét jogszabályokra, szabványokra vagy iránymutatásokra, amennyiben a rendszer hatálya alá tartozó elektronikus attribútumtanúsítvány kibocsátása, érvényesítése vagy használata azok hatálya alá tartozik;

e) a rendszer hatálya alá tartozó elektronikus attribútumtanúsítványok formátuma vagy formátumai;

f) a rendszer hatálya alá tartozó elektronikus attribútumtanúsítvány részét képező minden egyes attribútumhoz tartozó egy vagy több névtér, attribútumazonosító, szemantikai leírás és adattípus, a 7. cikk szerinti attribútumkatalógusban szereplő valamely attribútumra való hivatkozással, vagy pedig a rendszer hatályán belül analóg módon meghatározott attribútumok alapján;

g) a rendszer keretében alkalmazott megbízhatósági modellek és irányítási mechanizmusok leírása, beleértve az érvénytelenítési mechanizmusokat is;

h) az elektronikus attribútumtanúsítványok szolgáltatóira vagy azon információforrásokra vonatkozó követelmények, amelyekre e szolgáltatók az elektronikus attribútumtanúsítványok kibocsátásakor támaszkodnak, beleértve adott esetben a hiteles forrásokat is;

i) nyilatkozat arról, hogy a rendszer hatálya alá tartozó elektronikus attribútumtanúsítványok minősített elektronikus attribútumtanúsítványként, hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv által vagy nevében kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítványként, vagy mindkettőként kerülnek-e kibocsátásra.

(4) A rendszerek, amelyeknek a katalógusba való felvétele kezdeményezhető, csak egyedi azonosítók alapján azonosítható attribútumokat tartalmazhatnak. Az attribútumtanúsítási rendszernek a katalógusba való felvételére vagy módosítására irányuló kérelmet a kérelmező minősített elektronikus aláírással vagy bélyegzővel, illetve minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírással vagy bélyegzővel látja el.

(5) A Bizottság a (2) bekezdésben említett értékelést követően, miután ellenőrizte, hogy a tanúsítási rendszer felvételére vagy módosítására irányuló kérelemben benyújtott adatok tartalmazzák a (3) és (4) bekezdésben előírt valamennyi információt, belefoglalhatja a kérelemmel érintett rendszert az attribútumtanúsítási rendszerek katalógusába.

(6) Az attribútumtanúsítási rendszereknek a Bizottság által bélyegzővel hitelesített katalógusát biztonságos csatornán keresztül díjmentesen, előzetes azonosítás vagy hitelesítés nélkül hozzáférhetővé kell tenni a nyilvánosság számára, géppel és ember által olvasható formában. A katalógusnak tartalmaznia kell egy keresőfunkciót is, és olyan formátumúnak kell lennie, amely garantálja integritását és a hitelességét.

(7) A Bizottság közzéteszi azokat a technikai specifikációkat, amelyeket az attribútumtanúsítási rendszerek katalógusához használ.

(8) A Bizottság minden egyes regisztrált attribútumtanúsítási rendszerhez egyedi azonosítót rendel.

9. cikk

Attribútumellenőrzés hiteles források vagy kijelölt köztes szereplők segítségével

(1) Annak érdekében, hogy a minősített elektronikus attribútumtanúsítványokat kibocsátó minősített bizalmi szolgáltatók a felhasználók kérésére elektronikusan ellenőrizni tudják a 910/2014/EU rendelet 45e. cikkének (1) bekezdésében említett attribútumokat, a tagállamok létrehozzák az ellenőrzést lehetővé tévő mechanizmusokat, illetve egyedi ellenőrzési pontokat bocsáthatnak rendelkezésre az említett rendelet VI. mellékletében felsorolt attribútumok esetében, amennyiben azok a közszférán belüli hiteles forrásokra támaszkodnak. A tagállamok tájékoztatást tesznek közzé az ellenőrzési kérelmek kezdeményezéséhez és az ellenőrzési eredmények kézhezvételéhez kapcsolódó eljárásokra vonatkozóan.

(2) Az ellenőrzési mechanizmusnak olyan hozzáférési pontot kell biztosítania, ahol a minősített elektronikus attribútumtanúsítványokat kibocsátó minősített bizalmi szolgáltatók elektronikus úton kérhetik a 910/2014/EU rendelet 45e. cikkének (1) bekezdésében említett attribútumok hiteles források vagy nemzeti szinten elismert kijelölt köztes szereplők révén történő ellenőrzését. Az ellenőrizendő attribútumokat a minősített bizalmi szolgáltató a felhasználó kérésére az ellenőrzési pont rendelkezésére bocsátja. A közigazgatási szerv vagy a kijelölt köztes szereplő az ellenőrzési ponton keresztül megosztja az ellenőrzési eredményeket a minősített elektronikus attribútumtanúsítványokat kibocsátó minősített bizalmi szolgáltatókkal.

(3) Az ellenőrzés iránti kérelemben meg kell határozni az attribútum alanyának azon attribútumait és azonosító adatait, amelyek tekintetében a minősített bizalmi szolgáltató az ellenőrzést kéri.

(4) Az ellenőrzési eredmény kizárólag azt tartalmazza, hogy az attribútum ellenőrzésére sor került-e, vagy sem, valamint a hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv vagy adott esetben azon közigazgatási szerv megjelölését, amely az attribútum ellenőrzésére szolgáló hiteles forrás nevében eljár.

(5) A tagállamok előírhatnak az integritást, a hitelességet és a titoktartást garantáló hozzáférési ellenőrzéseket vagy más ellenőrzési mechanizmusokat annak megállapítása érdekében, hogy a kérelmező minősített bizalmi szolgáltató-e, és jogszerű felhasználó kérésére jár-e el. Amennyiben célravezetőnek ítélik, a tagállamok előírhatnak az ellenőrzési módszerek alkalmazására vonatkozó kontrollmechanizmusokat is, figyelembe véve a releváns tényezőket, így többek között azt, hogy a hiteles források tartalmaznak-e bizalmas vagy érzékeny személyes adatokat. Amennyiben a tagállamok ilyen kontrollmechanizmusokat alakítanak ki, az (1) bekezdésben előírt tájékoztatás keretében közzéteszik a kontrollmechanizmusok hatókörére vonatkozó információkat is.

10. cikk

Interoperabilitás és újbóli felhasználás

(1) A 3–9. cikk alkalmazásában a tagállamok hivatkozhatnak az (EU) 2018/1724 rendelet 14. cikkében meghatározott technikai rendszer közös szolgáltatásaira és az azokhoz kapcsolódó nemzeti összetevőkre, illetve újból felhasználhatják azokat.

(2) Az e rendelet 5. és 6. cikkében említett biztonságos bejelentési rendszer és a közigazgatási szerveket tartalmazó jegyzék, valamint a 7. és 8. cikkben említett katalógusok létrehozásakor az Európai Bizottság az (EU) 2018/1724 rendelet szerinti technikai rendszer közös szolgáltatásaira hivatkozik, és adott esetben újra felhasználja azokat.

11. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

A 6–9. cikket 2026. augusztus 19-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2025. július 29-én.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

I. MELLÉKLET

A 3. cikkben említett referenciaszabványok és specifikációk jegyzéke

A minősített elektronikus attribútumtanúsítványok és a hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv által vagy nevében kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítványok szolgáltatói a természetes és jogi személyeknek szóló tanúsítványokat az ETSI EN 319 401 v3.1.1 (2024-06) szabvány (ETSI EN 319 401) bizalmi szolgáltatókra vonatkozó előírásainak megfelelően bocsátják ki.

II. MELLÉKLET

A minősített elektronikus attribútumtanúsítványokra és a hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv által vagy nevében kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítványokra vonatkozó, a 3. cikkben említett műszaki specifikációk

1. A minősített elektronikus attribútumtanúsítványok és a hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv által vagy nevében kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítványok szolgáltatói a tanúsítványokat az (EU) 2024/2979 bizottsági végrehajtási rendelet ([1]) II. mellékletében felsorolt szabványok egyikének megfelelő formátumban bocsátják ki.
2. A természetes vagy jogi személyek részére szóló tanúsítványok kibocsátása során a minősített elektronikus attribútumtanúsítványok szolgáltatói, illetve a hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv által vagy nevében kibocsátott elektronikus attribútumtanúsítványok szolgáltatói kötelesek:
   a) adott esetben ellenőrizni, hogy a tanúsítvány kérelmezője jogosult-e eljárni a tanúsítvány alanyát képező személy nevében;
   b) adott esetben ellenőrizni a tanúsítványban szereplő attribútumok forrásaként szolgáló hiteles forrás mibenlétét;
   c) az adatfeldolgozást kizárólag a tanúsítvány kibocsátásához és kezeléséhez szükséges minimális attribútum-készletre korlátozni.
3. Mindezeken túlmenően, amennyiben a tanúsítvány európai digitális személyiadat-tárca részére kerül kibocsátásra, a tanúsítvány szolgáltatója köteles:
   a) ellenőrizni az adattárcaegység hitelességét;
   b) ellenőrizni, hogy az adattárcaegység nem került-e érvénytelenítésre vagy felfüggesztésre.

([1]) A Bizottság (EU) 2024/2979 végrehajtási rendelete (2024. november 28.) a 910/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az európai digitális személyiadat-tárcák integritása és alapvető funkciói tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról (HL L, 2024/2979, 2024.12.4., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/2979/oj).

III. MELLÉKLET

Az 5. cikk szerinti értesítések

A tagállamok legalább a következőkről értesítik a Bizottságot:

1. a közigazgatási szerv elnevezése és adott esetben a hivatalos nyilvántartásokban használt nyilvántartási száma; a közigazgatási szerv székhelye szerinti tagállam; azon uniós vagy nemzeti jogszabályok, amelyek alapján az adott közigazgatási szerv az elektronikus attribútumtanúsítvány kibocsátásának alapját képező hiteles forrásért felelős szervként létrejött, vagy pedig amelyek alapján az adott közigazgatási szerv a hiteles forrásért felelős közigazgatási szerv nevében eljárni jogosult szervként kijelölésre került;
2. a közigazgatási szerv kapcsolattartási e-mail-címe és telefonszáma;
3. a közigazgatási szervre vonatkozó további információkat tartalmazó weboldal URL-címe;
4. a 910/2014/EU rendelet 45f. cikkének (3) bekezdése szerinti megfelelőségértékelési jelentés.